

Místní národní výbor Čeliv
1945 - 1960

Inventář

Číslo EL NAD: 45
Evidenční číslo pomůcky: 178

Obsah

Úvod.....	3
I. Vývoj původce archivního souboru.....	3
II. Vývoj a dějiny archivního souboru.....	5
III. Archivní charakteristika archivního souboru.....	5
IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru.....	6
V. Záznam o uspořádání archivního souboru.....	6
Příloha č. 1 – Seznam použitých pramenů a literatury.....	7
Příloha č. 2 – Seznam použitých zkratk.....	8
Inventární seznam.....	9

Úvod

I. Vývoj původce archivního souboru

Původcem archivního souboru je Místní správní komise Čeliv a Místní národní výbor Čeliv vyvíjející svou činnost od 18. listopadu 1945 do 30. června 1960. Obec spadala v letech 1945 – 1949 pod politický okres Planá, který byl však k 31. lednu 1949 zrušen podle vládního nařízení č. 3/1949 Sb., o územní organizaci okresů v českých zemích a obec Čeliv se stala v letech 1949 – 1960 součástí okresu Stříbro. Na základě reformy provedené zákonem č. 280/1948 Sb., o krajském zřízení byl od 1. ledna 1949 zřízen Kraj Plzeňský, jehož součástí se stala i obec Čeliv.

Podle vládního nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů, částečně pozměněného vládním nařízením č. 44/1945 Sb., o rozsahu působnosti národních výborů, se v každé obci měl ustavit místní národní výbor. Jejich vnitřní složení pravomoci, hospodaření, vedení a podepisování některých druhů písemností určovala Směrnice ministerstva vnitra č. 6 ze dne 19. května 1945 uveřejněná v Úředním listu Československé republiky a navazující Prozatímní organizační řád místních národních výborů z roku 1947. Tyto dokumenty rozlišovaly národní výbory na volený sbor složený z členů národního výboru, jeho složky (rada, předseda, referenti, komise) a úřad národního výboru.

Pro dočasnou správu obcí, kde pro převážnou většinu obyvatelstva státně nespolehlivého, tj. zejména v pohraničí, nemohl být ustaven místní národní výbor, byly jmenovány okresními národními výbory, resp. okresními správními komisemi místní správní komise, jejichž pravomoci byly stejné jako pravomoci místních národních výborů. Místní správní komise měly mít 3 až 6 jmenovaných členů, rovněž předseda místní správní komise byl jmenován, nikoliv volen.

V obci Čeliv byla dne 18. listopadu 1945 zvolena Místní správní komise v tomto složení: předseda Alois Tomášek, místopředseda Václav Hurych, pokladník Bohumil Haidinger a členové Karel Maroušek a Václav Synek (všichni zástupci byli členové KSČ, jiná strana v obci tehdy nepůsobila). Okresní správní komise v Plané u Mariánských Lázní jmenovala MSK v tomto složení dne 18. prosince 1945. V roce 1946 skončil ve funkci místopředsedy Václav Hurych, kterého nahradil člen MSK Karel Maroušek a novým členem MSK se stal Josef Holzbauer.

Místní správní komise měly být nahrazeny místními národními výbory na základě výsledků voleb do Ústavodárného národního shromáždění podle § 1 a § 11, odst. 2 vládního nařízení č. 120/1946 Sb., o obnovení národních výborů na podkladě výsledků voleb do ústavodárného Národního shromáždění ze dne 27. května 1946. Hlavním kritériem pro vznik místního národního výboru byl počet 50 platných voličských hlasů v obci. Pokud počet platných hlasů nedosáhl tohoto počtu, fungovala v obci i nadále místní správní komise nejdéle však do roku 1950, kdy byla na základě vládního nařízení č. 14/1950 Sb., přeměněna na místní národní výbor. V Čelivi se však voleb tolik voličů nezúčastnilo, takže v obci fungovala i nadále nezměněná MSK.

V následujících letech byla situace v obci politicky stabilizovaná, a proto nedocházelo k žádným výrazným změnám v jejím vedení. V červnu 1948 ONV v Plané odvolal na návrh MAV NF Bohumila Haidingera (mezitím se stal členem ČSNS) a na jeho místo jmenoval Jana Palána (člena KSČ). K přeměně místní správní komise na místní národní výbor došlo v roce 1948, ale k žádným změnám ve vedení MNV nedošlo.

Reorganizace MNV v Čelivi proběhla podle § 27 odst. 1, vládního nařízení č. 14/1950 ze dne 28. února 1950 o organizaci místních národních výborů na návrh MAV NF a ONV ve Stříbře dne 21. května 1950 jmenoval tyto členy MNV: Alois Tomášek, Josef Holzbauer, Miroslav Matoušek, Václav Synek, Jan Palán, Bohumil Haidinger, Karel Maroušek, Václav Maroušek, Anežka Maryšková. Podle kategorizace MNV spadala obec Čeliv do I. kategorie (do 600 obyvatel) s počtem nejméně 15 členů MNV. Na návrh ONV ve Stříbře snížil KNV v Plzni výměrem ze dne 27. června 1950 počet členů MNV a rady (podle § 19 a 20 vládního nařízení č. 14/1950 Sb.) na 9, resp. 3, z důvodů malého počtu obyvatel (52). Na ustavující schůzi nově zvoleného MNV dne 22. května 1950 byl zvolen předsedou opět Alois Tomášek, místopředsedou a zemědělským referentem Václav Maroušek, finančním a hospodářským referentem Bohumil Haidinger, kulturním, školským, sociálním a zdravotním referentem Miroslav Matoušek.

Do struktury národních výborů pak významně zasáhl až ústavní zákon č. 12/1954 Sb., o národních výborech a na něj navazující zákony a vládní nařízení č. 13/1954 Sb., o národních výborech, č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů, č. 16/1954 Sb., o změnách územních obvodů některých národních výborů a č. 23/1954 Sb., o organizaci výkonných orgánů národních výborů. Dosavadní struktura národních výborů zůstala těmito normami v podstatě nedotčena, pouze v sídlech krajských národních výborů vznikly městské národní výbory. Poměrně zásadně však byla změněna jejich vnitřní organizace zrušením referentského systému, jehož místo zaujaly jednotlivé odbory národních výborů v jejichž čele již nestáli členové rady, nýbrž úředníci.

Podle § 3, odst. 5 zákona č. 13/1954 Sb., se volil do místních národních výborů 1 člen nejméně na 100 obyvatel a nejvýše na 200 obyvatel podle velikosti obce. V obcích do 900 obyvatel se volí 9 členů. Místní národní výbory se měly scházet ke svým zasedáním nejméně jedenkrát za měsíc (§10). Rada národního výboru se skládala z předsedy NV, jeho náměstka, popř. náměstků, tajemníka a ostatních členů rady. Všichni členové rady byly voleni národním výborem na jeho prvním zasedání. Národní výbor mohl svou radu i její jednotlivé členy kdykoli odvolat.

Podle zákona č. 14 /1954 Sb. o volbách do národních výborů, byly uskutečněny první volby členů národních výborů všemi občany majícími volební právo. Volební období bylo stanoveno na 3 roky. První volby do místních národních výborů se konaly 16. května 1954.

Ve volbách v roce 1954 byli zvoleni následující zástupci do MNV: Alois Tomášek, Miroslav Matoušek, Václav Synek, Josef Holzbauer, Václav Maroušek, Miloslav Maroušek, Růžena Haidingerová a Anežka Maryšková. Na ustavující schůzi nově zvoleného MNV dne 26. května 1954 byl zvolen předsedou opět Alois Tomášek, tajemníkem Miroslav Matoušek a dalším členem rady Josef Holzbauer. Dále proběhla volba zemědělské komise s předsedou Václavem Marouškem a finanční komise s předsedou Miroslavem Marouškem. Jak je zřejmé ze zápisů ze schůzí MNV a také revizních zpráv prováděných zástupci ONV ve Stříbře, činnost MNV v obci nebyla zcela bez nedostatků, přesto nedocházelo téměř k žádným zásadním změnám.

Po volbách v květnu 1957 byl při ustavující schůzi MNV v Čelivi konané dne 27. května 1957 zvolen předsedou MNV opět Alois Tomášek, tajemníkem Miloslav Maroušek a dalším členem rady Miroslav Maroušek. Následovala volba komisí: předsedou zemědělské komise se stal Miroslav Maroušek, předsedou finanční komise František Houdek a předsedou kulturní komise Miroslav Matoušek. Dalšími členy MNV byli ve volbách zvoleni: Josef Holzbauer, František Maryška, Žofie Synková, Štefan Bindzár. V průběhu následujících let k

žádným dalším zásadním změnám ve složení MNV nedošlo a zdejší MNV zanikl až v souvislosti s novou územní reorganizací okresu Tachov v roce 1960. Slučování obcí pro nové území okresu Tachov projednala a schválila rada ONV ve Stříbře dne 22. dubna 1960. Obec Čeliv se tak stala osadou obce Kokašice s účinností od 1. července 1960, kdy rovněž došlo na základě zákona č. 36/1960 Sb., ke zrušení okresu Stříbro. Avšak toto sloučení nebylo konečné, neboť s účinností od 1. ledna 1980 při dalších územních změnách v okrese Tachov, byla osada Čeliv přičleněna do správy MNV Konstantinovy Lázně, kdy došlo ke sloučení MNV Kokašice s MNV Konstantinovy Lázně.

Velice neobvyklým jevem ve vývoji MSK a MNV v Čelivi je fakt, že po celou dobu fungování místní správy byl v čele pouze jeden předseda – Alois Tomášek. S tímto jsem se doposud při zpracovávání archivních souborů nesetkala. Dokonce po sloučení s MNV v Kokašicích byl navržen jako kandidát na předsedu tamějšího MNV.

Předseda MSK a MNV v Čelivi v letech 1945 – 1960

jméno předsedy	ve funkci od	ve funkci do
Alois Tomášek	18. 11. 1845	1948 (MSK)
	1948	červen 1960 (MNV)

II. Vývoj a dějiny archivního souboru

Veškeré písemnosti MNV v Čelivi byly ukládány u MNV, jak je ostatně zřejmé z Protokolu o archivně odborné dohlídce spisů ze dne 6. února 1956. Při této dohlídce byly k trvalé archivní úschově ve spisovně MNV zatím ponechány i některé dnes chybějící spisy. K jejich předání však podle EL JAF nikdy nedošlo a není jasné, co se s materiálem stalo. Na EL JAF založeném 12. listopadu 1957 byly evidovány pouze podací protokoly. Po zrušení MNV byly písemnosti předány nástupnickému MNV Kokašice. Po jeho zrušení v roce 1980 byl zbytek písemností (7 knih), které jsou dnes evidovány v archivním souboru MNV Čeliv, předán 21. července 1980 archivu (č. přírůstku 280). Jak se do archivu dostala razítka MNV není vůbec jasné.

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Před zahájením pořádání byl archivní soubor MNV Čeliv tvořen 4 úředními knihami, 7 razítky a 7 podacími protokoly z let 1945 – 1960. Při inventarizaci fondu byly rovněž prověřeny archiválie nástupnického MNV Kokašice, kde však žádné písemnosti z činnosti MNV Čeliv nebyly nalezeny. Ve fondu MNV Čeliv byla rovněž provedena vnitřní skartace (Protokol o vyřazení dokumentů ve vnitřní skartaci č. j.: SOAP/090-0590/2006-40.02 z 09. 11. 2006 a schválený č. j.: SOAP/008-3042/2006 ze dne 15.02.2007), při níž bylo vyřazeno 7 razítek z let [1949 – 1950], jejichž otisky jsou přílohou vnitřní skartace, v celkovém rozsahu 0,20 bm. Při inventarizaci byl fond přemanipulován a v současnosti je tvořen 4 úředními knihami (1 kniha zápisů ze schůzí MSK a MNV, 1 parcelní protokol dříve chybně označovaný jako pokladní kniha a 2 účetní knihy), 7 podacími protokoly a jeho celková metráž se zmenšila na 0,15 bm. Pro 2 účetní knihy nebyl založen zvláštní oddíl účetní materiál a byly přiřazeny ke knihám ostatním.

Fond byl uspořádán podle Návrhu metodického návodu pro uspořádání a inventarizaci archivních fondů místních národních výborů vydaného Archivní správou Ministerstva vnitra ČR.

Fyzický stav archivního souboru je dobrý.

Dochované archiválie jsou I. a II. kategorie.

Jazykem archivního souboru je čeština.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru

Dochované archiválie jsou pouhým torzem písemností z činnosti MNV Čeliv, přesto si lze alespoň částečně utvořit obraz o tehdejšímu fungování národní správy v obci ze zachované knihy zápisů ze schůzí MSK a MNV z let 1945 – 1958. Významnou vypovídací hodnotu má téměř nepřetržitě dochovaná řada 7 podacích protokolů (inv. č. 5 – 11) informujících o činnosti národního výboru v Čelivi.

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování archivní pomůcky

Archivní soubor MNV Čeliv uspořádala a inventární pomůcku sestavila Jana Zímová v září 2006 ve Státním okresním archivu Tachov.

V Tachově dne 23. října 2007

Jana Zímová

Příloha č. 1 – Seznam použitých pramenů a literatury

Sbírka zákonů republiky Československé – ročníky 1949, 1950, 1954

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé – ročník 1948

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Planá, inv. č. 152, sign. I/21 , kart. č. 32 Obecní věci všeobecně, 1945 – 1949

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Planá inv. č. 152, sign. I/21 , kart. č. 33 Obce seřazené podle abecedy, 1945 – 1949

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Stříbro inv. č. 203, sign. I/20g, kart. č. 31 Evidence členů MNV obce B – M 1946 – 1953

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Stříbro inv. č. 203, sign. I/20g, kart. č. 24 Členové MSK (MNV) obce B – D

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Stříbro inv. č. 425, sign. 54, kart. č. 286 Reorganizace MNV 1950 – 1952

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Stříbro inv. č. 436, sign. 102, kart. č. 324 Zápisy ze schůzí MNV 1953 – 1954, B – K

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Stříbro inv. č. 547, sign. 129, kart. č. 922 Zprávy z revizí MNV B – Č 1957 – 1958

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Tachov, sign. 604/1 Slučování obcí a změny hranic obcí 1952 – 1989

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Tachov, sign. 129, Zápisy revizí u zrušených NV, obce B – Č 1957 – 1961

Úřední list Československé republiky – ročník 1945

Volby do ústavodárného Národního shromáždění dne 26. května 1946, část II. Volební výsledky podle obcí, sešit 2. Volební kraj V – VII Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, in: Zprávy Státního úřadu statistického, řada B, číslo 4 – 6, ročník XXVII. (1946) číslo 26 – 28

Příloha č. 2 – Seznam použitých zkratk

bm. – běžný metr

č. – číslo

č. j. – číslo jednací

ČSNS – Československá strana národně socialistická

EL JAF – evidenční list Jednotného archivního fondu

EL NAD – evidenční list Národního archivního dědictví

inv. č. – inventární číslo

kart. – karton

KNV – krajský národní výbor

KSČ – Komunistická strana Československa

MAV NF – místní akční výbor Národní fronty

MNV – místní národní výbor

MSK – místní správní komise

odst. – odstavec

ONV – okresní národní výbor

Sb. – sbírky

sign. – signatura

SOkA – státní okresní archiv

ZNV – zemský národní výbor

Inventární seznam

Úřední knihy

1	Kniha zápisů ze schůzí MSK, rady a pléna MNV a veřejných schůzí	1945 – 1958	K 1
2	Parcelní protokol	[1951]	K 2
3	Deník	1959 – 1960	K 3
4	Kniha pohledávek	1958 – 1960	K 4

Registraturní pomůcky

5	Jednací protokol	1945 – 1946	R 1
6	Jednací protokol	1946 – 1947	R 2
7	Podací protokol	1948 – 1949	R 3
8	Jednací protokol	1950 – 1952	R 4
9	Podací deník	1955	R 5
10	Podací deník	1956	R 6
11	Podací deník	1957 – 1960	R 7

Název archivu:	Státní okresní archiv Tachov
Název archivní pomůcky (archivního souboru):	Místní národní výbor Čeliv
Značka archivního souboru:	MNV Čeliv
Časový rozsah:	1945 – 1960
Počet evidenčních jednotek:	11 (4 úřední knihy, 7 podacích protokolů)
Počet inventárních jednotek:	11
Rozsah bm:	0,15 (0,05 úřední knihy, 0,10 podací protokoly)
Stav ke dni:	23. října 2007
Archivní soubor zpracovala:	Jana Zímová
Pomůcku sestavila:	Jana Zímová
Počet stran:	11
Počet exemplářů:	6
Pomůcku schválil:	Mgr. Jan Edl